

Сары-Булак айыл аймагында үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнүн тартиби жөнүндө

Жобо

1. Жалпы жоболор;
2. Жобону иштеп чыгуунун, кабыл алуунун (бекитүүнүн) жана күчүнө киргизүүнүн тартиби;
3. Үй-бүлөлүк салтанаттарды өткөрүүнүн тартиби;
4. Маркумду эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнүн тартиби;
5. Үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнү ирээтке келтирүүчү, көзөмөлдөөчү комиссиялар жана кызмат адамдары;
- 5.1 Жергиликтүү комиссия;
6. Жобонун талаптарын бузгандык үчүн жоопкерчилик.

1. Жалпы жоболор

1.1 Бул жобо “Кыргыз Республикасында үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу ырым-жырымдарын ирээтке келтирүү чаралары жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 24-февралындагы ПЖ№54-Жарлыгына ылайык, жергиликтүү калктын өзгөчөлүгүн жана салтын эске алып иштелип чыккан, жергиликтүү жамааттын жыйынында кабыл алынган эрежелерди камтыйт.

1.2 Жобонун максаты айылдарда үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнү ирээтке келтирүү, аларды өткөрүүдө убаракерчиликке, ысырапкерчиликке, маркум ээсин мажбурлоо, өзүн көрсөтүүгө умтулууга, башка адамдардын социалдык абалын тоготпоого жол бербөө, ата салтына терс жөрөлгөлөрдүн күндөлүк турмушта жайылышына бөгөт коюу, элибиздин нукура салт-санаасын жана ырым-жырымдарын кеңири пропагандалоо жана жайылтуу болуп эсептелет.

2. Жобону иштеп чыгуунун, кабыл алуунун (бекитүүнүн) жана күчүнө киргизүүнүн тартиби

2.1. Сары-Булак айыл аймагында, үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнүн тартиби жөнүндө жобону (мындан ары-жобо) иштеп чыгуу үчүн Сары-Булак айыл өкмөтүнүн башчысынын буйругу менен курамы айыл өкмөтүнүн кызматкерлеринен, жергиликтүү кеңештин депутаттарынан, ардагерлердин, аялдар жана жаштар уюмдарынын, аксакалдар сотунун, диний уюмдардын, өкмөттүк эмес уюмдардын, жергиликтүү коомчулуктун өкүлдөрүнөн турган жумушчу тобу түзүлөт.

2.2. Ушул жобонун негизинде жумушчу тобу тарабынан иштелип чыккан жобонун долбоору айылдык жыйындарда талкууланат, жалпыга тааныштыруу үчүн такталарга илинет, айыл өкмөтүнүн, жергиликтүү мамлекеттик администрациянын сайттарына жана массалык маалымат каражаттарына (интернет булактарына) жарыяланат. Иштелип чыккан жобо жергиликтүү кеңештин сессиясында бекитилет.

2.3 Жобону бекитүү жөнүндө жергиликтүү кеңештин токтому белгиленген тартипте жергиликтүү кеңештин, жергиликтүү мамлекеттик администрациянын сайттарына жана массалык маалымат каражаттарына (интернет булактарына) жарыяланат.

2.4. Жобого кызыккан жарандарга Сары-Булак айыл өкмөтү Сары-Булак айылдык Кеңеши тарабынан токтоосуз тааныштырылат.

3. Үй-бүлөлүк салтанаттарды өткөрүүнүн тартиби

3.1. Үй-бүлөлүк салтанаттарга бешик той, тушоо кесүү той, балдарды сүннөткө отургузуу, нике (үйлөнүү) той, куда тосуу, аны түштөндүрүү, маараке салтанаттары ж.б. кирет.

3.2. Үй-бүлөлүк салтанаттар Сары-Булак айыл аймагында жана башка калктуу конуштарда калыптанып калган жергиликтүү эрежелер жана тартип боюнча, киргизилген чектөөлөрдү жана тыюуларды бекем сактоо менен өткөрүлөт.

3.3 Үй-бүлөлүк салтанаттарга куда тосуудагы түштөндүрүүгө чектөө коюлат.

4. Маркумду эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнүн тартиби

4.1. Маркумду эске алуу ырым-жырымдарын (акыркы сапарга узатуу, куран окутуу) өткөрүүдө мал союлбайт.

4.2. Маркумду эске алуу ырым-жырымдары мал союлбайт Сары-Булак айыл аймагында калыптанып калган жергиликтүү эрежелер жана тартип боюнча өткөрүлөт.

4.3 Маркумду эске алуу ырым-жырымдарын (акыркы сапарга узатуу, куран окутуу) өткөрүүдө дасторкондо сары май, кант, боорсок койууга гана уруксаат берилет. Мындан тышкары жашылча жемиштердин ар кайсы түрлөрүн дасторконго коюууга жана салаттын түрлөрүн жасоого ошондой эле кургатылган жер жемиштер(курма,жангак,мейиз,өрүк ж.б.у.с) тыюу салынат.

4.4 Маркумду эске алуу ырым-жырымдарын (акыркы сапарга узатуу, куран окутуу) өткөрүүдө аял заты маркум чыккан үйдөн баштык көтөрүп келүүсүнө жана баштык көтөрүп кетүүсүнө тыюу салынат.

5. Үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнү ирээтке келтирүүчү, көзөмөлдөөчү комиссиялар жана кызмат адамдары

Жобого ылайык үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу ырым-жырымдарын өткөрүүнүн ирээтке келтирүүчү, көзөмөлдөөчү органдарга жана кызмат адамдарына айыл өкмөтүнүн башчысы, айылдык кенештин депутаттары, аксакалдар соттору, маданият кызматкерлери, айыл башчылар, Жаштар уюмдары комиссия жана жергиликтүү комиссия кирет.

Бардык комиссиялар өздөрүнүн ишин документтештиришет.

5.1. Жергиликтүү комиссия

5.1.1. Жергиликтүү комиссия Сары-Булак айыл өкмөтүндө, түзүлөт. Анын курамына айыл өкмөтүнүн, Сары-Булак айылдык кеңешинин депутаттары, маданият мекемесинин ардагерлери, аялдардын жана жаштардын уюмдарынын, аксакалдар сотунун, диний уюмдардын, өкмөттүк эмес уюмдардын, айылдык милиция бөлүмүнөн, жергиликтүү коомчулуктун өкүлдөрү кирет. Жергиликтүү комиссия айыл өкмөт башчысынын, буйругу менен бекитилет.

5.1.2. Жергиликтүү комиссиянын мүчөлөрү маркумду эске алуу ырым-жырымы өткөрүлүп жаткан жерге чогуусу менен барып түшүндүрүү иштерин жүргүзөт, маркум ээсин жобонун талаптары менен тааныштырып, ал тууралуу журналга кол койдурат, жобонун талаптарынын аткарылышына мониторинг жана көзөмөл жүргүзөт, жобонун талаптарын бузуу болгон учурда ал жөнүндө журналга каттоо жүргүзөт (же акт түзөт), ал тууралуу комиссияда маселе карайт, талапты бузган адамдарга карата чара (анын ичинде коомдук уяткаруу чарасын) көрөт.

6. Жобонун талаптарын бузгандык үчүн жоопкерчилик

Сары-Булак айыл аймагында үй-бүлөлүк салтанаттарды жана маркумду эске алуу ырым-жырымын өткөрүү боюнча жобонун талабын бузгандык үчүн Кыргыз Республикасынын укук бузуулар жөнүндө кодексине, жергиликтүү жамааттын уставында жана айылдын, шаардын ички мыйзамдарына жана эрежелеринде каралган (элдик курултай, айылдык жыйындар, жергиликтүү кеңеш тарабынан кабыл алынган) айып жазаларынын өлчөмдөрү, салынган айыптарды төлөө мөөнөтү жана тартиби каралат.